

Pionerhajken

Ove Rørsted skriver:

Pionerhajken var Steen Blicher Divisionens (DDS) patruljeførerstævne, som i 1950'erne og -60'erne blev afviklet i eftersommeren som inspiration og saltvandsindsprøjtning for divisionens patruljeførere til det nye spejderårs arbejde.

Pionerhajken løb af stabelen den 7. - 8. oktober 1950, og var straks fra starten en kæmpesucces. Rammerne omkring Pionerhajken var et week-endstævne med aften I natte-sejlad i kanoer på Gudenåen - Silkeborgsøerne - og efterfølgende vandring i Silkeborgskovene.

Undervejs gjordes ophold ved Næge - Avnsø (Klüvers kanal/"Brillerne") - Sejs snævringen - Foldbækkjær - Sawærket og Gåsekjær m.v., hvor der var arrangeret inspiration/instruktion angående det at være patruljefører. Overnatning i telt ved Silkeborg spejdernes lejrplads Aakrogen og i 60'erne også på DDS Førertræningcenter Ryekol.

Søndagen bød på fortsat instruktion - nu i mere håndgribelige færdigheder.

Pionerhajken blev skabt på grundlag af inspiration fra spejderarbejdet i Sverige. Svenska Scoutforbundet var fra midten af fyrrerne og til midten af halvtredserne stærkt præget af den legendariske og karismatiske spejderleder og ungdomskonsulent Thorvald Wermelin - kaldet "Långa Lassot"- som skabte spændende og meningsfyldt spejderarbejde, med udgangspunkt i begreberne

"Friluftsliv - Eventyr - og Godt kammeratskab "

Hans bog "Din Patrull", gik som varmt brød og blev inspirationen og modellen for en række danske spejderinstruktionsbøger.

1. Viborg Trop havde via deltagelse i landslejre i Sverige og Norge kontakt med "Långa Lassot", som efterfølgende blev inviteret med til

Steen Blicher Divisionens Jamborette ved Kalø i 1949.

Jamboretten var særdeles vellykket, og bød blandt andet på besøg i såvel Silkeborg som Viborg.

Deltagerne smedede knive af båndjern, som medbragtes på den store hike, som var bygget over et afrikansk tema med bl.a. "leopardmænd" - spejdere maskeret med leopardhætter. "Långa Lassot" ledede lejrålene og blev en lige så populær person i jamboretten som i det svenske spejleri.

I 1950 deltog 1. Viborg trop igen i svensk landslejr (korpselejr) kaldet "Åvatyr" syd for Stockholm. Troppen var i denne anledning suppleret med Flemming Bro og Herbert Busch fra 1. Silkeborg trop. Anders Eriksen - tropsassistent i 1. Viborg, men p.t. seminarieelev og ivrig spejderfører i Silkeborg - deltog ligeledes.

Lejren var en kæmpeoplevelse, og bød på endnu mere svensk scouting med "Långa Lassot" i en central rolle, og med en tæt kontakt til 1. Viborg trop.

Det traditionsrige "Gilwell-gensyn", som afvikles, hvor Gilwell-spejdere mødes, blev i den svenske aftapning en afgørende faktor for skabelsen af Pionerhajken. (Se: "Løst og fast om Pionerhiken", skrevet af Herbert Busch 27. juli 1963.) På grund af den massive svenske inspiration er det oprindelige navn på arrangementet

Pionerhajken

stavet på svensk maner, medens man senere glider over over i det mere "moderne" engelske

Pionerhiken

Steen Blicher Divisionens succes med Pionerhajken førte til, at Ejer Bavnehøj Divisionen (Horsens, Vejle, Fredericia m.fl.) ønskede at tage del i hajken, hvilket med stort held gennemførtes i en række år.

Indbydelserne til Pionerhajken og Pionerhiken har varieret gennem årene, men har altid været inspirerende, som hajken selv. Adgangstegnet til Pionerhajken var i en række år en udskåret "træperle", som år for år blev trukket på en lædersnøre, og dermed dannede en stor halskæde, som blev båret af en af Hajkens ceromonimestre.

Senere blev adgangstegnet en "paddel", som mere reffererede til det bærende i Hajken - nemlig Kanosej|a_dsen.

Hajkens bomærke - En måne i aftagende og en pil - har lige fra hajkens start været en del af ceromoniellet omkring hajken. Som brændemærke blev det af hajkens ceromonimestre brændt i deltagernes bæltter og hatte i nattens mulm og mørke.

Egen sang blev det også til med årene.

Førstegangens oplevelsen var naturligvis størst, og da Patruljeførere jo ofte virkede i flere år , og dermed var på hajken flere år , lavede vi i 60-erne en ny hajk, som vi afviklede hvert andet år. _

Hajken startede ved Gudenåens og Skjernåens kilder i Tinnets Krat og gik til Rørbæk sø, - langs denne til Vestbirk og videre til DDS's nye lejrplads ved Kulsø. Aktiviteterne var som på Kanohajken.

Pionerhajken har i årenes løv haft hundreder og hundreder af deltagere og arrangører. V Alle bærer vi i os minderne om fælles inspirerende og spændende oplevelser på Gudenåen og i Silkeborg skovenes storhed.

Virklund, november 2000.

Ove Rørsted

Pionerhiken

Poul Henning Sejthen beretter hvorledes han som patruljefører oplevede Pionerhiken:

"Jeg havde kun hørt lidt om Pionerhiken. De ældre spejdere talte ikke meget om den, det var som om, den var omgærdet med en vis mystik, noget hemmeligt. Noget for de særligt indviede. En dag kom der en indbydelse med posten. Smuk og særegen udformet og skrevet i et mærkeligt sprog. Man skulle fremstille en padle og møde ved 2. Silkeborgs hytte i Indelukket.

Ved starten blev vi inddelt i to troppe med hver 3 eller 4 patruljer. Herefter fulgte en instruktion, inden kanosejladsen kunne begynde. Første stop var ved Någe. Vi lå ved roklubbens lange, lave bro. Inde på land så vi en patruljeceremoni med optagelse af nye spejdere. Det begyndte det at gå op for mig, hvorfor Pionérhikén var noget ganske særligt.

Da vi nåede til Klüvers Kanal var det næsten mørkt og broen var illumineret. I bunden af »Brillerne« lagde vi os tæt, kano ved kano. Det var nu helt mørkt og vi var meget stille. Inde fra bredden lød en stemme. Stemmen talte om det privilegium, det var at være patruljefører og om det ansvar, der fulgte med. Det var en meget stæk oplevelse og vi padlede derfra i dybeste tavshed, betaget af stemningen og de kloge ord. En stemning der blev yderligere forstærket af det kor af pigespejdere, som sang aftensange, mens vi sejlede ud gennem kanalen.

På den videre færd over Brassø gennem Sejs Snævring og rundt i Paradiset i Borresø var der flere ophold med tilsvarende oplevelser. Ceremonier, kloge ord og nyttig inspiration. Vi gik i land ved Gåsekær, hvorfra vi vandrede til Ryekol.

Om søndagen var der pionerarbejder og andre mere »jordnære« øvelser, samt tips og ideer til det daglige patruljearbejde. Jeg husker ikke meget fra denne del af Pionérhikén, men aftenens og nattens oplevelser på og omkring søerne har brædt sig ind i min bevidsthed som én af de helt store spejderoplevelser.

Der var også en sidegevinst, nemlig samværet med andre PF'ere fra divisionen. Vi kendte jo stort set kun divisionens øvrige spejdere fra divisionsturneringerne, hvor konkurrenceånden var fremherskende og hvor der ikke blev knyttet så mange kontakter på tværs af troppene. Pionerhiken var ikke en konkurrence og samværet i en afslappet atmosfære var værdifuldt og inspirerende.”

Blandt museets klenodier er denne padle med tilhørende læderstrimmel, skænket af Per Jacobsen, DDS, 1. Silkeborg (arkiv nr. 1413)